

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio secunda. Vtrum debuerit fieri visibilis missio ad Christum & ad
quos debeat fieri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

in concreto & communicant sibi suas proprietates denominatiue: nunc est ita quod filius assumpsit naturam humanam in unitate suppositi. Et ideo verum est dicere quod homo est Deus & Deus est homo, & sicut homo est minor Deo, sic potest dici quod Filius in quantum homo est minor patre & seipso in quantum est Deus, sed Spiritus sanctus nunquam assumpsit creaturam in qua apparuit in unitate personarum, sed semper fuerunt distincta secundum supposita, propter quod ratione illius creaturæ Spiritus sanctus non potest dici minor patre sicut filius ratione humanæ naturæ quæ in unitate suppositi assumpsit.

12. Ad secundum dicendum, quod persona diuina dicitur nouo modo esse in creatura visibili sicut in signo manifestatio inuisibilis missionis, & quod opponitur de sacramentis dicendum quod signa missionis non sunt præexistencia, sed ad specialiter facta, res autem sensibiles sacramentalis præexistunt. Præterea sacramentum est signum gratiæ mediante humano ministerio non sic autem signa missionis. Adhuc in sacramentis non semper conferuntur gratia, potest enim recipiens sacramentum ponere obicem gratiæ, sed in missione visibili semper absque aliqua ambiguitate gratia est in illo ad quem fit missio non solum per se, sed ut potens in alios redundare.

13. Ad aliud patet solutio ex dictis, differunt enim apparitio & missio, quia missio visibilis ultra apparitionem includit exitum personæ à persona quod patri non conuenit. Et ideo pater nunquam legitur missus licet apparuerit quandoque.

QVÆSTIO SECUNDA.

Vtrum missio Spiritus sancti visibilis debet fieri ad Christum.

Thom. vi supra

Secundo queritur de missione visibili per comparationem ad illos quibus facta fuit. Et videtur quod non debuit fieri ad Christum, quia exterior visibilis missio signum est interioris missionis inuisibilis, sed ad Christum non fuit facta inuisibilis missio nisi forte in instanti suæ conceptionis, ergo postea non debuit fieri ad ipsum visibilis.

2. Item videtur quod deberet fieri ad prælatos nostri temporis, quia missio fit ad denotandum redundantiam gratiæ in aliquo ut redundet in alios per eius ministerium vel doctrinam, sed prælati moderni habent officium diffundendi gratiam in alios per prædicationem sicut habebat in primitiua ecclesia, ergo ad eos deberet fieri missio visibilis sicut antiquitus fiebat.

3. IN CONTRARIUM est, quia facta fuit super Christum in specie columbæ, Luc. 3. super Apostolos in linguis igneis, Act. 2. modo sic nihil tale fit.

4. RESPONSIO. Ex fine sumenda est ratio eorum quæ sunt ad finem, finis autem missionis visibilis est cognitio plenitudinis gratiæ in aliquo à quo debet in alios redundare, ut supra dictum est, & fit ut magis ei credatur. Ex hoc apparent tria per ordinem. Primum est, quod missio visibilis non debuit fieri ante aduentum Christi, & hoc sic, signum plenitudinis gratiæ non debuit dari ante tempus plenitudinis, sed tempus plenitudinis gratiæ incepit in aduentu Christi, ut patet per Apostolum ad Galat. 4. ergo ante aduentum Christi non debuit fieri missio visibilis quæ est signum plenitudinis gratiæ in Christo ad quem fit: & hinc dicit Aug. 4. de Trin. quod licet filius & spiritus sanctus in veteri testamento apparuerint, tamen nunquam leguntur visibiliter missi.

5. SECUNDO est, quod missio visibilis modo non debet fieri. Cuius ratio est, quia illius cuius probatio semel facta est non oportet probationem iterari, sed ex suppositione eius procedere: sed visibilis missio erat quasi argumentum probans & confirmans doctrinam fidei, fiebat enim ut crederetur illis quibus incumbat fidei doctrina: quod fuit valde necessarium ad fundandum ecclesiam, & ideo tunc fiebat: nunc autem non oportet hanc probationem iterari, sed ex eius suppositione procedere, præcipue, quia loquimur fidelibus non infidelibus, ideo non indigemus argumentis probantibus fidem, propter quod non oportet sic fieri missionem visibilem.

6. TERTIUM est, quod non debet fieri missio visibilis ad aliquam mulierem, quod patet, quia missio visibilis fit ad significandum redundantiam gratiæ in alios per ministerium suum sive per prædicationem suam, sed mulieri non licet prædicare aut docere iuxta illud. 1. ad Tim. 2. mulierem in ecclesia docere non permitto, ergo ad mulierem non debuit fieri visibilis missio.

7. Creditur tamen quod B. Virgo fuit inter Apostolos in die Pentecostes quando facta fuit eis missio Spiritus sancti in linguis igneis, & ad ipsam tunc cum aliis facta fuit visibilis missio ex speciali privilegio, quia quo ad naturam corporis aliquo modo vnus erat cum illo per quem gratia & veritas facta est, & in omnem terram diffusa.

8. AD PRIMUM argumentum dicendum, quod missio visibilis signum est missionis inuisibilis, non solum pro tunc factæ, sed vel tunc factæ vel prius: fit enim ut credatur illi ad quem fit in ipso, & per ipsum in alios diffundenda. Et ideo facta est Christo pro tempore quo debuit per ipsum gratia in nos diffundi & non in instanti suæ conceptionis quando facta fuit ad eum missio inuisibilis. Ad secundum patet solutio ex dictis in corpore solutionis.

QVÆSTIO TERTIA.

Vtrum species in quibus apparuit Spiritus sanctus, fuerint res veræ.

Thom. vi supra.

Tertio queritur de missione visibili quantum ad species in quibus facta fuit. Et queritur vtrum fuerint veræ res. Et videtur quod sic, quia spiritum veritatis non decet aliqua fictio, sed Spiritus sanctus est spiritus veritatis, Ioan. 15. ergo non decet quod appareat per aliquas species quæ non sunt veræ res.

2. Item idem iudicium videtur de omnibus speciebus quæ fuerunt in apparitionibus visibilibus, sed constat quod vox quæ audita fuit super Christum baptizatum & transfiguratum fuit vera vox, alioquin non vere inmurasset auditum, ergo similiter columba quæ apparuit fuit vera columba, & sic de aliis.

3. IN CONTRARIUM est, quia verus ignis vere comburit nisi per miraculum impediatur, sicut legitur factum de tribus pueris Dan. 3. Sed lingue igneæ quæ apparuerunt Apostolis non combusserunt aliquid, nec sancti dicunt in hoc fuisse miraculum: ergo non fuerunt veræ res, quare nec aliæ species per eandem rationem.

4. CIRCA questionem istam videnda sunt duo. Primum est in quibus speciebus facta fuit visibilis missio. Secundum est de illis speciebus vtrum fuerint veræ res an non. Quædam ad primum sciendum est, quod ex fine sumenda est ratio eorum quæ sunt ad finem. Finis autem missionis visibilis est cognitio plenitudinis gratiæ in aliquo à quo debet in alios redundare, ut supra dictum est. Ex quo potest sumi ratio quare in determinatis speciebus facta est visibilis missio hoc modo: Gratia potest redundare ab aliquo in aliquos dupliciter, vno modo effectiue: alio modo per instructionem, & vtroque modo Christus diffudit in nos gratiam, effectiue quidem & per modum autoritatis in quantum Deus, & per modum meriti in quantum homo.

5. Et ad denotandum hanc redundantiam facta fuit visibilis missio super Christum baptizatum in specie columbæ quæ est animal secundum valde, quia tunc ipse nihil accipiens à baptismo tactu suæ mundissime carnis vim regeneratiuam contulit aquis, ut dicit Beda. Christus etiam per doctrinam & prædicationem diffudit in nos gratiam, propter quod facta fuit super eum missio visibilis in nube lucida, cuius est spargere lumen suum, sicut est doctorum diffundere lumen doctrine. Et ideo tunc vox patris intonuit super eum dicens. Hic est filius meus dilectus ipsum audite. Nec oportuit missionem fieri ad Christum in instanti suæ conceptionis, sed tunc solum quando gratia debuit per eum in nos modis prædictis redundare.

6. Per Apostolos autem gratia erat diffundenda dupliciter. Vno modo per administrationem sacramentorum. Alio modo per prædicationem eorum. Ratione primi facta fuit missio visibilis ad eos in specie status Ioan. 20. ad infinitum